

Motion till riksdagen

1988/89:U548

av Lars Werner m. fl. (vpk)

Eritrea

Varje land och dess folk kan bäst skriva sitt lands historia. Den historiskbeskrivning som vi oftast kan tillägna oss om bl a den Afrikanska kontinenten, är en historieskrivning av europeer och om de europeiska kolonialmakternas tid i kontinenten.

Därför är frågor om hur, när, i vilken form och utsträckning som exempelvis Eritrea historiskt kan anses ha varit ett eget land svåra för oss att exakt beskriva med ovan nämnda bakgrundsmaterial som informationskälla.

Vad vi däremot mer sanningsenligt kan ta del av och beskriva är vad som har hänt i området sedan Ogaden-konflikten 1977/78, när Etiopien efter somalisk militär aggression med stöd av FN-stadgans 51:a paragraf begärde och fick sovjetiskt och kubanskt stöd, för att freda sina gränser och upprätthålla sin nybildade socialistiska stat.

Vad vi också kan konstatera och måste reagera på är att kriget i Eritrea nu är inne på sitt tjugooåttonde år, med mycket lidande på båda sidor. På krigets ena sida står i dag EPLF som kämpar för rätten till självbestämmande för det eritreanska folket. På den andra sidan står den etiopiska regimen, som hävdar att Eritrea är en del av Etiopien och att konflikten därmed är en intern angelägenhet.

Konflikten mellan Etiopien och, vid den tidpunkten, flera befrielse rörelser för det eritrianska folket upphörde som bekant inte när Etiopien blev en socialistisk stat, utan kriget fortsatte och har på senare tid trappats upp. I dag är det enbart EPLF som för krig mot den etiopiska regimen, efter långvariga stridigheter mellan ELF och EPLF.

Stödet utifrån både till Etiopien och EPLF har medfört att kriget har kunnat fortgå och fortfarande fortgå i allt större omfattning.

Etiopien har drabbats av hungerkatastrofer och flera sådana är oundvikliga om kriget fortsätter.

En fredlig lösning av konflikten är i alla progressiva krafters intresse.

En fredlig lösning skulle framför allt frigöra resurser som skulle kunna motverka svält och ohälsa i såväl Eritrea som Etiopien. En fredlig lösning skulle också motverka att militaristiska och auktoritära krafter stärker sitt inflytande i Etiopien på bekostnad av de verkligt progressiva krafterna.

På ena sidan står ett land, som i likhet med många andra nybildade socialistiska stater ständigt och med olika medel utsätts för försök att omintetgöras.

På andra sidan står en befrielse rörelse som med åberopande av ett folks rätt till självbestämmande kräver en folkomröstning.

En av lösningarna på konflikten med fredliga medel kan därför vara förslaget om folkomröstning.

EPLF har lämnat ett fredsförslag i november 1980. Detta förslag innebär att man skall inrätta en internationell kommission som båda parter kan enas om, att vapenvila skall proklameras, att båda parter fritt skall ges möjlighet att bedriva politisk agitation i de områden där det finns eritreaner samt att folkomröstning därefter skall genomföras med tre alternativ:

1. fullt oberoende
2. federation med Etiopien
3. regionalt självstyre.

I linje med vår inställning till u-landsbistånd, nämligen att biståndet inte skall användas som påtryckningsmedel för att direkt eller indirekt användas som för att påverka ett lands politik, utan att det bilateralt eller som katastrofbidrag skall komma folket till del, anser vi att det humanitära biståndet till Eritrea bör ökas. Humanitärt bistånd till Eritrea bör därför kanaliseras till de drabbade oavsett på vilken sida de befinner sig i konflikten.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen begär att regeringen i sina kontakter med Etiopien och EPLF verkar för en fredlig lösning av konflikten i Eritrea,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att det humanitära biståndet till det eritreanska folket skall ökas.

Stockholm den 25 januari 1989

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Hans Petersson (vpk)